

II

Denizler Altında 20 000 Fersah

Amerika ve Avrupa gemicilerinin 1866 -r—f yılında karşılaştıkları akıl almaz olaylar

/ i. herkesin dikkatini çekmişti. Denizcilerin hiçbir şekilde açıklayamadıkları bu garip olaylar karşısında bütün ülkeler çeşitli önlemler alma gereğini duymuştu. Denizlerde peşi peşine meydana gelen kazalara karşı denizcilerini uyarmışlardı.

Bir süreden beri birçok gemi, bir balinadan daha büyük ve çevik olan bir cisimle karşılaşmaktaydı. Denizin üstünde ışık saçarak hızla giden bu şeye bir türlü anlam veremiyorlardı.

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH SKffisîSSSSK

3

Denizcilerin canavar olarak nitelendirdikleri bu şeyi ilk kez 20 Temmuz 1866'da Gevornor Nigginson gemisi görmüştü. Avustralya'nın beş mil açığında bu garip şeyi gören Kaptan Barker, önce bunu haritada yeri belirlenememiş bir ada sandı. Fakat ada sandığı bu cismin elli metre yükseliğe su fişkırttığını görünce, bunun büyük bir canavar olduğuna karar verdi.

Gene aynı yılın 23 Temmuz günü, buna benzer bir cisimi yedi yüz mil ötedeki Columbus gemisi de gördü. Ya canavar tek değildi, ya da korkunç bir hıza sahipti.

On beş gün sonra Amerika-Avrupa arasında çalışan birkaç gemi de aynı canavara rastladıklarını belirttiler. Gemiciler canavarın boyunu kendi gemilerinin boyu ile kıyaslayarak canavarın boyunun yüz metreden daha uzun olduğunu saptamışlardı. O güne kadar denizlerde avlanan en büyük balinanın boyu 56 metre olduğuna göre bu garip cisim dev bir balina olamazdı.

1867 yılının 13 Nisan günü Scotia gemisi yolcuları salonda yemeklerini yiyorlardı. Geminin su kesiminden gelen bir sarsıntı ile yemeklerini yarıda bıraktılar. Ambar görevlileri "Eyvah batıyoruz!" diye paniğe kapılmışlardı. Gemi durdu. Dalgıçlar indirilerek durum gözden geçirildi. Beş numaralı ambar su ile dolmuştu. Gemi bir yere çarpmamış ama bir şey ya da biri gemiye çarpmıştı. Su kesiminden iki metrelik yer delinmişti. Gemi üç

4

--~

DENİZLER ALTINDA 20 000

FERSAH =£=

gün gecikmeyle yarı batık hâlde Liverpool limanına
güçlkle gelebildi.

işte bu olay söylentilerin yeniden alevlenmesine yol açtı. Şimdiye kadar
denizde meydana gelen kazaların sorumlusu bulunmuştu. Bu kazalara bir
canavar yol açıyordu. Hepsi iyi güzeldi ama, büyük bir hızla yüzen, su
fişkirtan, ışık saçan, beklenmedik kazalara neden olan bu garip şeyin ne
olduğu nasıl açıklanacaktı? Canavar korkusu kısa zamanda özellikle
Amerika ve Avrupa kıtaları arasında çalışan gemileri sardı. Seferler
azaltıldı. Öte yandan ne pahasına olursa olsun bu canavardan kurtulmak
fikri herkesin kafasında yer etmeye başladı.

ENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

, f.,. ..^ ,iV

Tartışma Ve Söylentiler

jj S~\ u olay sırasında Amerika gezisinden dö-l/m^^ nüyordum. Fransa
Hükümeti adına yar-

j J dımcımla birlikte bilimsel araştırmalar

'—^ yapmak üzere Amerika'ya gitmişim.

Bizi Fransa'ya götürecek gemi henüz gelememişti, işte tam bu sırada
Scotia olayı patlak verdi. Gazeteler çeşitli yorumlar yaparak olayı
yazıyorlardı. Olay beni de etkilemişti. Ben de deniz canavarı olayı ile
ilgilenmeye başladım. Elime geçen tüm gazeteleri okuyordum. Scotia'nın
teknesinde açılan delik çok ilginçti.

Bir kısmı bunun dev bir deniz canavarı olduğu fikrini savunuyordu. Bir
kısmı ise çok büyük hareket gü-

6 ;::=ffiC=K=:: DENİZLER ALTINDA 20 000

FERSAH :=£=

cüne sahip bir denizaltı olduğunu ileri sürüyordu. Her iki kıt'a
tezgâhlarında da böylesine korkunç bir hıza sahip bir denizaltı
yapılmamıştı. Olsa olsa bu bir gizli devlet silâhı olabilirdi. Eğer öyleyse
bu araçtan birkaç tanesine sahip bir ülke kısa sürede bütün dünyaya
egemen olabilirdi.

Hemen uluslararası soruşturma başladı. Tüm büyük ülkeler böyle bir silâh
yapmadıklarını açıkladılar.

Bir doğa bilimcisi olmam nedeniyle birçok yetkili kişi olay hakkındaki
düşüncelerimi açıklamam için bana geldiler. Onlara bazı varsayımlardan
söz ettim. Sözlerim ilgi ile karşılandı. Bunun- üzerine 30 Nisan tarihli
"New York Herald" gazetesinde çıkan yazımda, özetle şunları yazmışım.

"Bugüne kadar okyanusların derinliklerinde nelerin bulunduğu incelenmemiştir. Denizin derinliklerinde ne tür yaratıkların yaşadığını kimse bilemez. Üstelik bunların ne gibi organizmaları olduğu da bilinmemektedir. Biz henüz yer yuvarlağında yaşayan hayvanların bile tümünü tanımış değiliz. Biz bu dev yaratığı şimdiye kadar sınıflandırmadığımız deniz hayvanlarının arasında aramak zorundayız. Bence bu gayet iri narval olabilir. Adi "narval" yani deniz gergedanı hemen hemen 20 metre boyundadır. Bunu beş on defa büyütünüz, ona boyuna göre bir kuvvet veriniz. O zaman bu ca-
SÖKSSKK2SS DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH
î=s=ZE=K!= 7

navarın çelik zırhları yırtacak güce sahip dişleri olduğunu kabullenmek zorunda kalırız.

Doğa bilimleri ile uğraşan bilginlerin tanımına göre deniz gergedanlarının ağzında çok sert kemikten, kılıç gibi dışarı uzanan bir dişi vardır. Bu korkunç silâhı ile balinalara saldırması hatta ağaç gövdeli gemileri delmesi olağandır. Balina gibi dev bir hayvanı öldürebilen bu diş, tekneyi de burğu ile delip geçer. Bu hayvanı şimdi on kat büyütün, saatte yirmi mil hızla denize atın. Hepimizin bildiği feci çarpma olayını bununla açıklayabilirsiniz."

Gazetedeki bu yazım ilgi ile karşılandı. Fakat halk arasındaki tartışmayı da iyice alevlendirdi. Artık herkes canavarın varlığına inandı. Canavar vardı. O, var oldukça gemiler için her zaman büyük bir tehlikeydi. Bu canavar bir an önce yok edilmeliydi.

Bu konuda ilk harekete geçen Amerika Birleşik Devletleri oldu. "Abraham Lincoln" adındaki bir gemi, canavarı izlemek ve yok etmek için görevlendirildi. Gereken hazırlıklar yapıldı. Gemi çok iyi donatıldı. Artık canavarın çıkması bekleniyordu, iki ay süreyle canavardan hiçbir ize rastlanmadı. Sanki başına gelenleri anlamış, bir yere saklanmıştı. Sabırsızlığın doruk noktasına eriştiği bir zamanda okyanusta yolculuk etmekte olan Tampico gemisinden

8 =====:: DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH
::=sasü=

bir haber geldi: "Canavarı gördük." Bu haber gene dünyada büyük yankılar yaptı.

Abraham Lincoln savaş gemisi yola çıkmadan üç saat önce Amerikan Denizcilik Bakanlığında bir mektup aldım.

Sayın Mösyö Aronnax,

Abraham Lincoln'un araştırma gemisine katılmayı arzu ettiğiniz takdirde, Birleşik Devletler Hükümeti bu girişimde Fransayı temsil etmenizden çok memnun kalacaktır. Gemide size bir kamara hazırlanması için gemi komutanına gereken emir verilmiştir.

Amiral J.B Hobson ABD Deniz Müsteşarı

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

Katılmaya Karar Verdim

/ A zun bir yolculuktan yeni dönmüştüm. / /j Dostlarımı ve memleketimi özlemişçe L tim. Üstelik dinlenmeye ihtiyacım vardı. Fakat önerinin çekiciliği karşısında her şeyi bir yana bıraktım. Avunmak için kendi kendime:

"Zaten bütün yollar Avrupa'ya gider. Canavar beni Fransa kıyılarına sürüklerse çok iyi bir iş yapmış olur." dedim.

Flaman asıllı uşağım Conseil'i çağırdım. Çocuğun bağlılığından kuşku yoktu. Bana karşı olan sevgi ve saygısı öl dediğim yerde ölecek kadardı. Başka zaman olsa benimle birlikte gelmeyi isteyip istemediğini sormazdım. Fakat bu defa durum çok başkaydı. Canavar

10

..... DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH :=

bir vuruşta gemiyi ceviz kabuğu gibi parçalayabilirdi. Ona her şeyi anlattım.

"Hani şu ünlü canavar var ya onun peşinden gidiyoruz. Ne olursa olsun denizleri bu canavardan temizlemek gerek. Senin anlayacağın nereye gideceğimizi, ne yapacağımızı bilmeden yola çıkıyoruz. Bu deniz gergedanı garip huylu bir canavardır. Ne yapacağı hiç belli olmaz."

Conseil:

"Mösyö ne yaparsa ben yaparım," diye karşılık verdi.

Konuyu bir parça daha açmak gereğini duydum.

"İyi düşün," dedim. "Senden hiçbir şey gizlemedim. Bu öyle bir yolculuk ki hesapta geri dönmek de var."

"Siz nereye giderseniz ben de gelirim."

"O hâlde hemen eşyalarımızı hazırla."

Geminin güvertesine çıktım, bir tayfa bizi doğruca kaptan köşküne götürdü. Komutan bizi kırk yıllık dos-tumuzmuş gibi karşıladı.

"Hoş geldiniz Mösyö Aronnax." dedi. "Kamaranızı görmek ister miydiniz?"

"Teşekkür ederim komutan, çok nazıksınız." dedim.

Gemi hem yeni yapılmış hem de bakımlıydı. Yollu bir gemiydi. Kazanlarındaki buhar basıncı gerektiğinde yedi atmosfere kadar çıkıyor, gemi on sekiz millik hız

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

11

kazanıyordu. Ancak bu hız, dev gibi bir canavarı kovalamak için yeterli miydi? Hem o korkunç yaratıkla nasıl savaştık? Kuşukular içindeydim. Fakat ne olursa olsun bir kere kararımı vermiş bulunuyordum. Komutan geminin en güzel kamarasını bana ayırmıştı. Uşağımı kamarada bırakıp yol hazırlıklarını izlemek üzere güverteye çıktım. Kaptan, gemiyi rıhtıma bağlayan halatların çözülmesi için emir veriyordu. Sonra çarkçıbaşını çağırdı:

"Hazır mıyız?" diye sordu.

"Evet efendim."

"Öyleyse, ileri!"

Bu emir üzerine makineler çalışmaya başladı. "Abraham Lincoln" bizi uğurlamak için gelen bir sürü römork ve sandal arasından süzülerek ilerlemeye başladı. Rıhtımda büyük bir kalabalık vardı, bize el ve mendil sallıyorlardı. Ateş Adası'nın açıklarından dolaşıp Atlantik'in karanlık sularından bilinmeyen bir yönde ilerlemeye başladık.

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH =

Ned Land

/ ^r aptan Farragut, emrindeki gemiye ya-J^ kısan usta bir denizciydi. Canavarın r V varlığına yürekten inanmış, denizleri bu canavardan kurtarmak için and içmişti. Gemi mürettebatı da tıpkı kumandanları gibi düşünüyor, görevlerini istekle yapıyorlardı. Canavarı görüp ilk haber verene kaptan iki bin dolar ödül vadetmişti.

Canavar avı için gemide gereken her şey hazırды. Elle fırlatılan zıpkınlar, dikenli okları uzaklara atabilen ağızdan dolma tüfekler, dört kiloluk gülleyi on mil öteye gönderebilen güverte topları ve sayısız araç gereç vardı. Bu araç ve gereçler dışında zıpkıncılar kralı diye ün yapan Ned Land'ı da eklersek geminin savaş gücü kolaylıkla anlaşılabilir.

SSOOSüSB DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

5KS3SS2E2K22 13

Ned Land kırk yaşlarında usta bir zıpkıncıydı. Zıpkını ustalıkla atar, dev balıkları avlardı. Başarısı balıkçı meyhanelerinde bir efsane gibi anlatılırdı. Çok az konuşur, kolaylıkla yatışmazdı. Onunla hemen dost olduk. Sık sık buluşup konuşuyorduk.

Magellan Boğazı dolaylarındaydık. Ned Land'la birlikte güvertede yan yana oturmuş konuşuyorduk. Kendisine şöyle dedim:

"Ned," dedim. "Canavarın varlığına inanmayan tek insan sensin. Neden inanmıyorsun? Yokluğuna inandıracak bir dayanağın var mı?"

Zıpkıncı bir süre yüzüme baktı. Alnını ovuşturdu. Düşüncelerini toplayabilmek için gözlerini yumdu:

"Bilmiyorum," dedi, "belki de vardır mösyö."

"Fakat Ned, siz ünlü bir balina avcısısınız. Belki yüzlerce balina avlamışsınız. Aklınız bu canavar hikâyelerine yatkın olması gerekirken, gene de onun varlığından kuşku duyan ilk insan siz oluyorsunuz. Neden?"

"İşte bu noktada yanılıyorsunuz mösyö. Basit bir insanı kuyruklu yıldızın dünyaya çarpacağına inandırabilirsiniz. Fakat gök bilimi ile uğraşanlar için bu bir saçmalıktır. Ben de hayatımda yüzlerce canavar kovaladım. Yüzlercesini öldürdüm. Fakat hiçbirinin gövdesi ne kadar iri olursa olsun ne kuyruğu, ne mahmuzu ve ne de dişleri geminin saçlarını delecek kadar güçlü olamaz."

14

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

"Peki o gördüğümüz gemilerin gövdelerine saplanan deniz gergedanı dişlerinin izine ne dersin?"

"Bu tahtadan yapılmış gemiler için belki doğru olabilir. İster canavar, ister gergedan ne olursa olsun bu gemini saçlarını parçalayamaz. Ben gözümle görmedikten sonra inanmam."

"Dinle beni Ned," dedim. "Suyun derinliklerine atıldıkça basınç artar. Bir insan derinlere inecek olsa suyun basıncı karşısında bir cendereye sıkışmış gibi yamyassı olur. Şimdi düşün bakalım, yüz metre boyundaki bir canavar denizin derinliklerinde yaşıyorsa derisinin bu basınca dayanabilmesi için ne kadar kalın ve sert olması gerekir?"

"En azından zırhlılar gibi 20 santimetre kalınlığında bir sac kuvvetinde olmalıdır."

"Güzel, şimdi bu vücudun bir ekspres hızı ile tekneye vurduğunu düşün. Nasıl, seni inandırabildim mi?"

"Hayır böyle bir şey olamaz."

Bu inatçı zıpkıncı ile tartışmak gerçekten zordu. Onu daha fazla zorlamak istemedim. Konuyu değiştirdim. Bu sorunu hâletmek için canavarı yakalamak gerekiyordu.

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

15

Macera Peşinde

/ y olculuğumuz olaysız devam ediyordu. / yi Gemimiz hızla güneye iniyordu. Kap-

*S I tan tayfaları sürekli:

*•—^ "Gözünüzü dört açın, etrafa dik-

katle bakın!" diye uyarıyordu. Denizin dalgaları arasında bir balinanın siyah sırtını görünce hepimiz heyecanlanıyorduk.

5 Kasım günü Okyanus'tan ayrılmaya karar verdik. Japon kıyılarından iki yüz mil uzaktaydık. Geminin sancak bordasına dayanmış, denize bakıyordum. Uşağım Conseil de yanımdaydı.

16

= DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

"Dikkat et Conseil." dedim, "iki bin dolarlık ödülü kazanabilirsin."

Conseil güldü:

"Bu ödülü kazanmayı hiçbir zaman düşünmedim mösyö." dedi.

"Haklısın Conseil." dedim. "Bu maceraya atılmakla hata ettik. Oysa şimdi çoktan Fransa'da olacaktık."

"Bunun böyle olacağı önceden belliydi mösyö. Korkarım sizinle alay edecekler."

"Nedenmiş o?"

"Sizin gibi bir bilginin yanında çalışmak beni açık sözlü yaptı. Kusurumu bağışlayın. Eliniz boş döndüğünüz için diyecektim."

Conseil sözünü tam bitirmişti ki, Ned Land'ın feryadı andıran sesi duyuldu.

"Hey! Oraya bakın oraya. Tam dört yüz metre ilerimizde. Orada!"

Ned Land'ın bağırması ile gemideki herkes güverteye koştu. Kaptan da gemiyi durdurttu. Herkes zıpkıncının yanına koştu. Bu karanlıkta zıpkıncının etrafı nasıl gördüğünü, gördüğü şeyin ne olabileceğini kendi kendime soruyordum. Tam ben bunları düşünürken iki yüz kulaç ötemizde, sancak tarafında deniz ansızın aydınlandı. Bu olağanüstü aydınlığın denizin fosforlu yapısından ileri geldiği söylenemezdi. Her kafadan bir ses

1;::~~ DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH ;

17

çıkıyordu. Konuşmalar haykırıışlara dönüşünce Kaptan:

"Susuuuun!" diye bağırıldı. "Dümen rüzgâr aldı. Makineler tornistan."

Gemi yarım daire çizerek geriye döndü.

Kaptan sert bir sesle ikinci emrini verdi.

"Dümen sağa! İleri yol al!"

Şimdi bu ışık saçan varlıktan hızla uzaklaşıyorduk. Hepimiz korkudan, şaşkınlıktan kaskatı kesilmiştik. Bütün gayretimize karşın biz uzaklaştıkça canavar peşimizden geliyordu. Hem de bizim hızımızın iki katı bir hızla. Korku ve heyecandan donup kalmıştık. Canavar geminin etrafında dolanarak bir çember çizdi. Sonra üzerimize doğru geldi. Altmış metre yaklaşınca ışıklarını söndürdü. Bir süre sonra da gemimizin öbür yanında yeniden görüldü. Şimdiye kadar oldukça soğukkanlı görünen kaptan artık hayretlerini gizleyemiyordu:

"Mösyö Aronnax," dedi. "Karşıma çıkan bu yaratığın ne olduğunu bilmeden onun peşine düşmem. Hem bu karanlıkta bilinmeyen şeye nasıl saldırılır? En iyisi sabahı bekleyelim, göreceksiniz o zaman roller değişecektir." diyerek düşüncelerini açıkladı.

"Haklısınız kaptan, fakat bir sorun var. Sizce bu canavar nasıl bir yaratık?"

"Belki bir deniz gergedanı, belki de dişleri olağanüstü büyümüş bir balina olabilir." Mürettebat o gece-

18

= DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

yi uykusuz ayakta geçirdi. Canavarın hızını anladığımız için kaptan geminin hızını kesti. Canavar da aynı şekilde hızını yavaşlattı. Gece yarısına doğru ortadan kayboldu. Acaba kaçmış mıydı?

Saat bire doğru yanımızda suların fişkırıldığını gördük. Arkasından da böğürtüyü andıran bir ıslık sesi duyuldu. Kaptan Ned Land'a sordu.

"Ned, balinaların böğürdüğünü sen hiç işittin mi?"

"Çok işittim kaptan ama, bana iki bin dolar kazandıran bu yaratığın sesine benzer bir ses duyduğumu hatırlamıyorum."

"Peki Ned, duyduğün ses, balinaların su fişkırttıkları zaman çıkardıkları sese benziyor mu?"

"Benziyor fakat bu ses daha güçlü bir ses. Neyse sabah olunca ona iki sözüm var. Bana bir kayık vereceksiniz."

"Ne diyorsunuz? Tayfalarımın hayatını tehlikeye atamam."

"Benim hayatım önemli değil mi?"

Kaptan itiraz edemedi. Fakat canavar sabahı beklemedi. Saat iki sıralarında o keskin ve parlak ışık yeniden görüldü. Zıpkınını iyice bileyen Ned Land'ın sesi duyuldu:

"Onu gördüm. İşte orada! Kıç iskelede."

Bir buçuk mil uzağımızdaydı. Su yüzeyinden bir metre yüksekliğindeki gövdesiyle karşımıza çıkıvermiş-

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

19

ti. Arkasında beyaz köpüklerden uzun bir iz bırakıyordu. 35-40 metre yüksekliğe fıskırttığı hava ile karışık su üzerimizde korkunç bir etki bırakıyordu.

Komutan başmakinisti çağırırdı.

"İstim yeterli mi yüzbaşı?" diye sordu.

"Evet komutanım."

"Daha bol kömür atın, istim iyice yükselsin."

Savaş anı gelip çatmıştı. Korkunç bir hızla üzerine atıldığımız canavar biraz yaklaşınca hızlanıyor, arayı açıyordu. Sanki bizimle oyun oynar gibiydi. Bir ara Ned Land zıpkını fırlatmak üzere kaldırdı:

"Yetiştik! Yetiştik!" diye sevinçle bağırdı:

Fakat sevinci uzun sürmedi. Canavar yeniden arayı açtı. Sonuç almaya kararlı olan kaptan topların ateşe hazır olması için emir verdi. "Ateş!" emri üzerine atılan ilk mermi hedefi bulmadan sulara gömüldü, ikinci mermi ise canavarın kaygan sırtından kayarak gene sulara düştü. Kovalamaca gün boyunca böyle sürüp gitti. Gece oldu, ortalık karardı. Son umut canavarın uykuya dalmasını beklemektir. Ned Land böyle uyku sırasında nice canavarı haklamıştı.

Gece saat onu geçiyordu. Canavar denizde tekrar görüldü. Geminin üç mil kadar açığında hareketsiz duruyordu. Belki de yorulmuş, kendisini dalgalara bırakarak uykuya dalmıştı. Kaptan canavarın hareketsizli-

20

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH =;

ğinden yararlanmaya karar verdi. Sessizce canavara doğru yol almaya başladık. Ned Land gene zıpkını eline almıştı. Kıvılcıktan duran yaratıkla aramızda yirmi metre bir aralık kalınca Ned Land elindeki zıpkını fırlattı. Zıpkın madenî sert bir şeye çarpmış gibi gerisin geriye fırlayıp suya düştü. Işık hemen söndü. Hortumu andıran iki korkunç su dalgası geminin güvertesine boşaldı. Sonra arkaya doğru sel gibi akarak güvertedeki adamları devirdi. Gemi sanki güçlü bir elle sallanıyor gibi sallanmaya başladı. Kendimi tutmaya fırsat bulamadan denize yuvarlandım.

DENİZLER ALTINDA 20 000 FEKSAH rasaacB

21

Görülmedik Bir Balina

^•-^ nce yirmi ayak kadar deniz dibine bat-

[1 tim. Hemen kendimi toparlayarak de-
C J nizin yüzüne çıktım. İlk işim gemiyi ara-
^mmt^ mak oldu. Acaba gemidekiler benim
denize düştüğümün farkına varmışlar mıydı?

Etraf zifiri karanlıktı. Doğu yönünde yaklaşmakta olan bir karaltı gördüm.
Işıklarından bunun bizim gemi olduğunu anladım.

"İmdat! Buradayım, beni kurtarın!" diye bağırdım. Elbiselerim
ağırlaşmıştı. Beni dibe doğru çekiyordu. Ağzıma su dolmaya başlamıştı.

"İmdat!" diye son bir defa bağırdım. Denizin dibine doğru inerken yüze
çıkma için çabalıyordum. Birden

22

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH ~

bir el beni elbiselerimden yakalayarak yukarı çekti. Kulaklarımın dibinde
tanıdık bir ses:

"Bana dayanırsanız mösyö kolaylıkla yüzebilirsiniz," diyordu.

Bu sadık uşağım Conseil'di. Hemen onu kolundan yakaladım.

"Sen de mi denize düştün Conseil?" diye sordum.

"Hayır sizin düştüğünüzü görünce arkanızdan atladım."

Gemi ne oldu?"

"Mösyö gemiye ümit bağlamasanız iyi olur. Denize atladığım sırada
dümenci pervane ve dümenin parçalandığını söylüyordu."

"O halde sonumuz geldi," dedim.

"Umutsuzluğa düşmeyin mösyö. Daha birkaç saat yüzebiliriz. Önce şu
elbiselerden kurtulmamız gerek."

Bunu söyledikten sonra belinden çıkardığı bıçağı ile elbiselerimi yukardan
aşağı doğru kesti. Ben de aynı şekilde onunkileri kestim. Şimdi daha rahat
yüzebiliyorduk. Bir saat kadar yüzdük. Çok yorulmuştum. Kolumda,
bacaklarımda ağrılar başlamıştı. Şiddetli bir krampla kaskatı kesildim.

Conseil durumumu anlayıp hemen beni yakaladı:

"Bırak beni! Bırak... daha fazla dayanamayacağım."

"Sizi bırakmam mösyö. Boğulursak birlikte boğuluruz."

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

23

Bir süre sonra bulutlar arasında ay çıktı. Ay ışığından Abraham Lincoln'ün
bizden beş mil uzakta olduğunu gördük. Sesimizi duyuramazdık. Ama
gene de "imdat" diye bağıryorduk.

Bir ara sesimize cevap verildiğini duyar gibi olduk. Conseil'e:

"Duydun mu?" diye sordum.

"Bilmem ama, bir ses olduğu kesin."

Gücüm kesilmişti. Su üzerinde duramıyordum. Sonunda bayılmıştım. Sert ve güçlü bir elin vücudumu ovuşturması ile kendime geldim.

"Conseil," diye mırıldandım.

"Yanınızdayım efendim." diye cevap verdi.

Çevreme bakınca bir başkasını daha gördüm. Tanıdık bir yüzdü. Kendimi toparlayınca hemen tanıdım:

"Ned!" diye bağırdım. "Evet profesör, benim."

"Sen de mi denize düştün?"

"Evet, öyle oldu. Yalnız ben sizden daha şanslıymı-şım ki yüzen bir adacığın üzerine düştüm."

"Ne? Bir adacık mı?"

"Evet profesör, yüzen bir adacık, daha açıkçası sizin korkunç canavarın üzerine düştüm. Şu anda üçümüz de onun üzerinde bulunuyoruz."

Gerçekten de çelik bir gövdenin üzerinde bulunuyorduk. Timsah gibi üzeri sert bir kabukla kaplıydı.

24

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

Burada ne kadar kaldık bilemiyorum. Üzerinde bulunduğumuz şey vurulduğu zaman madenî bir ses çıkarıyordu. Artık dünyayı heyecanda bırakan şeyin ne olduğu anlaşılmıştı. Bu bir doğa yaratığı olmayıp, insan aklının yarattığı bir mucizeydi. Kısacası kocaman çelikten yapılmış balık şeklindeki bir denizaltının üzerinde bulunuyorduk.

Ay yeniden bulutların arasına girmiş, etrafı koyu bir karanlık bürümüştü.

Bu garip denizaltıya girecek yolu bulmak için sabahı beklemek zorundaydık. Araç su yüzünde kaldıkça bir tehlike söz konusu değildi.

Yalnız eğer dalışa geçecek olursa o zaman bizim için felâket demekti.

Üzerinde bulunduğumuz garip gemi yavaş yavaş yol alıyordu.

Sabaha karşı canavar yavaş yavaş sulara gömülmeye başlayınca Ned büyük bir can korkusuyla canavarı tekmeledi:

"Allah'ın cezaları, açın kapıyı, balıklara yem olacağız!"

Bunun üzerine nedense gemi sulara dalmaktan vazgeçer gibi oldu.

Gövdenin üzerindeki çelik kaplamalardan biri açıldı. Açılan aralıktan bir baş görüldü. Bizi görünce bir çığlık atarak hemen içeri girdi.

Birkaç saniye sonra aynı kapaktan iriyarı beş altı denizci çıktı.

Tanınmamak için yüzlerini sarmışlardı. Hiç konuşmadan bizi aldılar ve geminin içine soktular.

s DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

25

Mobilüs İn Mobile

// Her şey bir yıldırım hızıyla olup bitmiş-V / ti. Arkadaşlarım da benim gibi sımsıkı

/ g, yakalanmışlardı. Ned bağıyor, öfke ile çırpınıyordu. Bizi bir hücreye kapatmışlardı. Kimlerin eline düştüğümüzü bilmiyorduk. Belki de özel yöntemlerle soyguna çıkan korsanların elindeydik.

Ned Land:

"Alçak korsanlar!" diye bağıyordu.

"Yavaş ol dostum. Şu anda belki de bizi dinliyorlardır. Acele etmeden kimlerin elinde bulunduğumuzu öğrenmeye çalışalım." dedim.

26

= DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

Aradan yarım saat geçmişti ki içinde bulunduğumuz hücre kuvvetli bir ışıkla aydınlandı. Işık altında etrafı gözden geçirdim. Hücrede bir masa ile beş sandalye vardı. Görünmeyen kapı sımsıkı kapalıydı. Kulağımıza hiçbir ses gelmiyordu. Işıklar yandığına göre gemideki insanlar birazdan bize görüneceklerdi.

Nitekim bir süre sonra yanılmadığımı anladım. Az sonra içeri iki adam girdi. Biri kısa boylu, pehlivan yapılıydı. İkincisi uzun boyluydu. Başları dimdik, bakışları canlıydı. Bakışlarından sağlıklı olduğu kadar bilgili ve üstün yetenekli biri olduğu anlaşılıyordu.

Geminin kaptanı kuşkusuz bu adam olmalıydı.

Kendisine Fransızca olarak cevap verdim. Konuşmalarından bir şey anlamadığımı söyledim.

Conseil:

"Mösyö, başımızdan geçenleri anlatsanız belki bir kaç kelime anlarlar." deyince yavaş yavaş tane tane konuşarak başımızdan geçenleri anlattım.

Sözümü bitirdiğim zaman tek kelime söylemedi. Dilimizi bilmediği anlaşılıyordu. Benden sonra Ned Land, Conseil, bildikleri dillerle durumumuzu anlattılar. Fakat hiçbir yararı olmadı. Adamlar birbirlerinin yüzüne bakarak aralarında birkaç kelime konuşup ayrıldılar. Kapımızı da yeniden kilitlediler.

Adamlar gittikten sonra Ned Land ümitsizce konuştu:

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

27

"Bütün dilleri konuşsak gene yararı olmuyor." dedi. Çünkü adamlar kendi aralarında yeni bir dil bulmuşlar, onu konuşuyorlar. Öyle bir dil ki

işaretten bile ne demek istediğimizi anlamıyorlar. Ned, tarn sözlerini bitirmişti ki, kapı açıldı, içeri bir kamarot girdi. Bize özel kumaştan dokunmuş birer elbise getirdi. Hemen getirilen elbiseleri giydik. Biz giyinmekle uğraşırken kamarot masayı hazırladı. Üzerine temiz bir örtü serdi, sahanları masaya dizdi. Şu anda hiçbir kuşku kalmamıştı. Ne olursa olsun uygar insanların eline düşmüştük. Su taze ve soğuktu. Sahanların kapakları açıldıkça içinden çeşitli balık yemekleri çıkıyordu. Eksik olan tek şey ekmekle şaraptı. Masadaki bütün çatal ve kaşıkların - üzerinde ve tabaklarda "N" harfi etrafına Lâtinçe yazılmış bir işaret vardı:

M IN MOBILE

Bu Lâtinçe sözü, "Hareket eden şey içinde hareket" diye çevirebiliriz. N harfi ise bu aracı yöneten adamın isminin baş harfiydi. Conseil ile Ned düşünmeden yemeklerini yiyorlardı.

28

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

Ned Land'ın Öfkesi

il 1e kadar uyuduğumuzu bilemiyorum. /1 / Uyandıgım zaman bütün yorgunlu-y \f 9um geçmişti. Arkadaşlarım hâlâ uyuyorlardı. Yalnız üzerimde bir ağırlık hissettim. Kalbim sıkışır gibi oluyordu. Anlaşılan oksijen adamakıllı azalmıştı. Tam havasızlıktan kendimden geçecektim ki, bulunduğumuz odayı taze ve serin bir hava doldurdu. Demek bu çelikten canavar, tıpkı balinalar gibi soluk almak için okyanusun yüzüne çıkıyordu. Artık geminin havasını nasıl temizlediğini öğrenmiştim.

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

29

Bu sırada Ned ile Conseil uyandılar. Anlaşılan temiz hava onları kendilerine getirmişti. Conseil her zamanki nezaketiyle:

"Mösyö iyi uyudular mı?" diye sordu.

"Çok iyi uyudum evlâdım. Ya sen Ned usta, iyi uyudun mu?"

"Ayağımdan sürükleseler haberim olmayacaktı. Karnım çok acıktı, acaba saat kaç oldu?" diye sordu.

Conseil:

"Ben de çok acıktım. Demek biz 24 saat uyuduk."

dedi.

Ned Land'ın açlıktan öfkesi başına vurmuştu. Kamaranın içinde öfke ile söylenerek dolaşmaya başladı:

"O kısa boylu adamdan hiç hoşlanmadım. Bizi yiyecek gibi süzüyordu. Sanki usta bir aşçı gibi bize bakarken, çıkaracağı pirzolayı, bifteği hesaplar gibiydi."

"Bekleyelim Ned." diye söze başladım. "Adamlar bizi açlıktan öldürmeye niyetli olsalardı dün akşamki yemeği vermezlerdi."

"Ya peki bizi semizletmeye niyetli iseler."

"Hayır hayır, ellerine düştüğümüz bu insanlar yamyam değiller."

"Bir defa insan eti yemekle yamyam olunmaz ki. Bu adamlar uzun süre et yememişlerdir? Bizim gibi sağlam üç adam ellerine geçince fırsatı kaçırmayacaklardır."

30

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH:

"Usta Land, bu kötü düşüncelerinden vazgeç. Bu, durumumuzu kötüleştirmekten başka bir işe yaramaz."

"Siz ne düşünürseniz düşünün. Bana kalırsa kendimizi kurtarmaya çalışmalıyız. İçeri giren ilk adamı sustalımla parçalayacağım."

Ned Land'ı yatıştırmak kolay değildi. Açlık iyice başına vurmuştu. Bu sırada dışarıdan sürgünün çekildiğini duyduk. Kapı açıldı. Kamarot görüldü. Engel olmamıza fırsat bırakmadan Ned Land adamın üzerine atıldı. Oldukça güçlü olan Ned, neredeyse adamı boğacaktı. Adamı kurtarmak için Ned'in üzerine atıldığımız anda arkamızda duyduğumuz Fransızca sözlerle çivilenmiş gibi kaldım.

"Kendine gel Ned Usta! Siz Mösyö Profesör lütfen beni dinleyin!"

Bunları söyleyen kaptandı. Ned, bu sözleri duyunca kamarotu bırakıp ayağa fırladı. Kaptan yerden kalkmaya çalışan kamarota işaret etti. Adam hiç beklemeden dışarı çıktı. Masanın bir köşesine ilişen kaptan, kollarını kavuşturup bizi bir süre inceledikten sonra insanın içine işleyen bir sesle konuşmaya başladı:

"Baylar," dedi. "Ben de konuştuğunuz dilleri bilir ve konuşurum. Sizi dinlediğim zaman bunu belli etmedim. Çünkü hepinizi ayrı ayrı dinleyip, anlattıklarınızın birbirini tutup tutmadığını öğrenmek istiyordum.

Anlattıklarınızın birbirine uyumundan gerçeği söylediğinizi öğrenmiş oldum. Şimdi ben bir rastlantı sonucu kar-

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

31

sıma çıkmış olan sizleri tanıyorum. Yazgımızda Paris Doğa Bilimleri Müzesi Profesörü Mösyö Pierre Aron-nax'la yardımcısı Conseil ve

Kanadalı ünlü zıpkıncı Ned Land'la karşılaşmak da varmış. Abraham Lincoln adlı gemiden düştünüz değil mi?"

Hepimiz başımızı eğerek kaptanı selâmladık.

"Sizleri ikinci kez ziyaret etmekte belki bir parça geciktim. Sizleri iyi tanıyamamıştım. Hakkınızda ne karar vereceğim konusunda kararsızlık içindeyim. Uzun süredir insanlardan ayrı yaşayan biriyim. Karşıma çok güç koşullar altında çıkmış bulunuyorsunuz. Siz durumumu iyice karıştırdınız."

"Ama isteyerek hiçbir şey yapmadık ki biz." diye karşılık verdim.

"Öyle mi dersiniz? Peki Abraham Lincoln gemisi okyanusta beni istemeyerek mi arıyordu? Siz bu gemiye istemeyerek mi bindiniz? Ned Land istemeyerek mi bizi zıpkınlamak istedi?"

Bu suçlamalara bir cevap vermem gerekiyordu.

"Mösyö," dedim. "Geminiz üzerinde Avrupa ve Amerika'da yapılan tartışmalardan sanırım haberiniz yoktur. Geminizin sebep olduğu bir iki olay insanların aklını altüst etti. Abraham Lincoln, denizleri bir canavardan temizlemek istiyordu."

"Ama zırhlınız yola çıktığı zaman canavar yerine bir denizaltı da olabileceği düşünülerek hazırlanmıştı değil mi?"

32

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

Bu soruya cevap veremedim. Çünkü kaptan Farra-gut'un görevi, bir canavarı olduğu kadar, bir denizaltı gemisini de izlemek ve onu topa tutmaktı.

Kaptan yeniden konuştu:

"Görüyorsunuz ya sizleri düşman olarak görmekte haklı nedenlerim var. Şimdi canım isterse sizi geminin üzerinde bırakıp dalarım. Ne olacağınız beni hiç ilgilendirmez."

"Ama uygar bir insan olarak bunu yapamazsınız."

"Mösyö Profesör" diye söze başladı. "Düşündüğünüz gibi uygar bir insan değilim. Şu anda bütün insanlık âlemi ile bağlarını koparıp atmış, insanların kurallarına, yasalarına sırt çevirmiş bir kimseyim. Uzun süre sizin için bir karar veremedim. Sonra acımam üstün geldi. Bir rastlantı sizleri buraya kadar getirmiş bulunuyor. Gemimde kalacaksınız. Yalnız öncelikle emirlerime uyacağınıza söz vereceksiniz."

"Eğer emirleriniz makul bir insanın uyabileceği tür-dense, bu konuda size söz veriliriz."

"Önceden bir şey söylemem. Yalnız şu kadarını söyleyelim, bazı koşullar sizi kamaranıza kapamamı gerektirecek olursa, bana zor kullanılmayacaksınız. Bunu kabul ederseniz gemide özgürsünüz."

"Yani serbest hareket edebilecek miyiz?"

"Elbette, istediğiniz gibi gezip dolaşabilirsiniz. Size gemimdekilerle eşit davranacağım. Yalnız önceden de

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH :::ki

33

söylediğim gibi bazı durumlarda kamaranızdan dışarı çıkamayacaksınız."

"Bize tanıdığınız özgürlük bir tutsağınkinden farksız. Ailemizi, dostlarımızı bir daha göremeyecek miyiz?"

"Evet... Size tanıdığım özgürlük aslında pek imrenilecek şey değil.

Herkesin çıkarına uygun bir özgürlük kavramı vardır. Bunlar özgürlüğü kısıtlayan birer boyunduruktur."

Ned Land, yeniden öfkelenmişti:

"Bizi kandırmaya çalışmaktan vazgeçin kaptan. Size nasıl kaçmayacağım diyebilirim?"

"Ben sizden böyle bir söz istemedim. Üçünüz de savaş tutsağı davranışı gördünüz. Benden nasıl sizleri tekrar yeryüzüne göndermemi isteyebilirsiniz? Sizleri alıkoymakla kendi güvenliğimi korumuş oluyorum."

Ned Land ve Conseil'e döndüm.

"Görüyorsunuz ya dostlarım." dedim "Kaptanın şartlarına karşılık ben kendi adıma bir söz veremeyeceğim."

Kaptan acı bir gülümseme ile:

"Bu kendi bileceğiniz iş." dedi. "Umarım iyi geçiniriz. Aramızda herhangi bir sorun çıkmaz. Artık sözleri bitiriyorum. Sizi iyi tanıyorum. Mösyö Aronnax, deniz dibi araştırmaları ile ilgili çalışmalarınız çok ilginç. Ama yeterli değil. Aramızda geçireceğiniz günler için hiç

34

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

üzülmeyeceksiniz. Sizi harikalar diyarına götüreceğim. Denizler altında uzun bir yolculuğa çıkacağız. Bu yolculukta en yakın yardımcım siz

olacaksınız. Dünya benim yardımımıla size en son sırlarını açıklayacak."

Önümde açılan yeni âlemin kapıları bana bir anda kaybolan özgürlüğümü unutturmuştu.

"Kaptan," dedim, "insanlarla ilginizi kesmişsiniz ama, bazı insancıl duygulardan kendinizi sıyıramamış-sınız. Bizler acınarak geminize

alınmış kazazedeleriz. Bunu unutamayız. Bana gelince, bilim uğruna yeni şeyler öğrenmek pahasına özgürlüğünü kaybetmeye razı oluyorum." Böylece kaptanla daha iyi anlaşmış ve kaynaşmış olduk. Tam ayrılmak üzereyken kendisine:

"Size son bir sorum var." dedim.

"Buyurun!"

"Size ne diye hitap edeceğiz?"

"Sizler için kaptan Nemo'yum. Sizler de Nautilus'un tayfalarındansınız." Ned Land ve Conseil'e döndü.

"Kamaranızda yemeğiniz hazır," dedi. "Kamarot size her şeyi gösterecektir."

Ben de onlarla birlikte gitmek isterken kaptan:

"Bizim yemeğimiz de hazır mösyö Aronnax, lütfen benimle gelin." dedi.

"Hayhay efendim." diyerek onu izledim.

I

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

35

Nautilus

elektrikle aydınlatılmış uzun bir koridoru geçerek büyükçe bir salona girdik. İki büyük büfenin raflarında, porselen ve kristal yemek takımları sıralanmıştı. Duvarlar yağlı boya tablolarla süslüydü. Masanın üzerindeki tabaklarda şimdiye kadar yemediğim nefis yemekler vardı: Kaptan:

"Bunlar yararlıdır." dedi. Dünya yemeklerini artık yi-yemiyoruz. Her ihtiyacımızı artık denizlerden sağlıyoruz. Sığır bifteği sanarak yediğiniz şu et, deniz kaplumbağasının etinden yapıldı. Şekerimi Kuzey Denizi'nde

36

= DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

yetişen füküslerden, reçelimi de deniz şakayıklarından yaparım. Son olarak deniz gelinciği konservesinden tatmak ister misiniz?"

Çok şaşırmıştım. Ne diyeceğimi bilemiyordum. Sanki o da beni daha çok şaşırtmak istemiş gibi anlatmaya devam ediyordu.

"Giyeceklerimize gelince; onlarla ilgili ihtiyaçlarımızı da gene denizlerden sağlamaktayız. Banyonuzda kullanacağınız sabun ve parfümleri deniz bitkilerinden elde ediyoruz. Kullanacağınız kalem balina kemiğin-dendir. Mürekkebini de bir balığın salgısından elde ediyoruz. Sizin anlayacağınız her şey denizden geldiği gibi bir gün gene denize gidecektir.

"Denizi ne kadar çok sevdiğiniz belli kaptan." dedim.

"Deniz benim her şeyimdir. Unutmayın ki yeryüzünün onda yedisi denizlerle kaplıdır."

Yemeğimizi bitirip sofradan kalktık.

"Gemimizi gezmek ister misiniz?"

Yemek salonundan birlikte çıktık. Başka bir salona girdik. Döşemeden tavana kadar sıralanmış raflar kitaplarla doluydu. Masanın üzerinde eski tarihli birçok gazete vardı. Salon tavanda gizlenmiş bir lâmba ile aydınlanıyordu.

"Kaptan Nemo," dedim. "Bu kitaplık dünyadaki saraylarda bile yok. Denizlerin dibinde böyle bir kitaplıkla karşılaşmak gerçekten çok güzel bir şey."

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

37

"Çalışmak için sessizlik gerek. Böyle bir sessizlik de buradan başka yerde bulunmaz sanırım."

"Sanırım altı yedi binin üzerinde kitabınız var."

"On iki bin Mösyö Aronnax... Beni yeryüzüne bağlayan bağlar işte bu kitaplar. Nautilus denize daldığı ilk gün, benim için dünya artık son bulmuştu. O gün son kitaplarımı ve gazetelerimi yanıma almıştım. Bir daha insanlık âlemi hakkında hiç düşünmedim. Bu kitaplar emrinizdedir. Rahat rahat yararlanabilirsiniz."

Kendisine teşekkür ederek kitaplığın raflarına yaklaştım. Her dilde yazılmış edebiyat, fen ve sosyal kitaplar vardı. Buna karşın sanki yasakmış gibi tek bir ekonomi kitabına rastlamadım.

"Kitaplığınızdan yararlanmama izin verdiğiniz için teşekkür ederim kaptan. Burada bir bilim hazinesi var. Elimden geldiğince buradan yararlanacağım."

"Burası yalnız bir kitaplık değildir." dedi. "Aynı zamanda sigara salonu görevini de görüyor. Burada sigaranızı içebilirsiniz."

"Sigara salonu mu?" diye şaşkın şaşkın sordum. "Demek dünya ile anlattığınız kadar ilişkinizi kes-memişsiniz."

Masanın üzerinde duran kutudan bana bir puro ikram ederken:

"Yanıyorsunuz Mösyö," dedi. "Şunu bir defa deneyin. Eğer tütünden anlıyorsanız, beğeneceksiniz."

38 =ss= DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH =£=

İkram edilen puroyu aldım. Yakarak derin bir nefes çektim.

"Çok mükemmel, fakat bu tütün değil," dedim.

"Evet... içtiğiniz tütün değil. Bu ne Havana'dan, ne de doğudan geliyor. Bu nikotin gayet bol bir tür deniz yosunundan yapılıyor. Nasıl, size diğer sigaraları aratıyor mu?"

"Doğrusu bir diyecek yok kaptan."

Kitaplıktan çıkıp başka bir odaya girdik. Burada duvarları ünlü ressamların tabloları süslüyordu. Ayrıca mermer, bronz heykeller, eski çağlardan kalma çok değerli antik eşyalar bu olağanüstü güzellikteki müzeyi süslüyordu.

Kaptan Nemo:

"Sizi bu karmakarışık odaya aldığım için özür dilerim." dedi.

"Kim olduğunuzu araştırmadan, sizin bir sanatkâr olup olmadığınızı sormama izin verir misiniz," dedim.

"Bir amatörüm mösyö. Eskiden insan elinin yarattığı güzel eserleri toplayıp koleksiyon yapmayı severdim. Bunun içinde bıkmadan dolaşır, çok yüksek değerde eserler satın alırdım. Bunlar artık benim için kaybolmuş dünyadan kalan son anılardır."

Salonun bir köşesinde duran kuyruklu piyanonun üzerindeki dağınık notaları göstererek

"Ya müzisyenler, besteciler?" diye sordum.

s DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

39

"Bu müzisyenler, Orphe'nin çağdaşlarıdır. Ölü insanların belleklerinde zaman kavramı yoktur. Ben de şu anda toprağın altında sonsuz uykularına yatmış birçok dostlarım gibi bir ölüden farksızım." Kaptan bir rüya âleminde kendisini kaybetmiş gibi sustu. Onu, anılarını canlandırarak üzdüğümü anlamıştım. Konuyu değiştirmek için:

"Şu istiridyeler ne güzel." dedim.

"Denizin dibinden topladık onları. İnciler de güzel değil mi?"

"Evet kaptan," dedim. "Bu güzellikleri yeryüzünün başka bir yerinde bulmak olanaksız."

Aramızda bir sessizlik oldu. Yeniden konuşmak gereğini duydum:

"Sırlarını bilmek istemem," dedim. "Nautilus'u çalıştıran makineler, aygıtlar nasıl bir şey? Yalnızca merak ediyorum."

"Bu âletlerin hemen hepsi benim odamdakilerin aynıdır. Onların nasıl kullanıldığını size anlatmaktan zevk duyacağım. Ancak daha önce size ayırdığım odayı görmek istemez misiniz? Lütfen şimdi beni izleyin."

Salonun dip tarafındaki kapıdan çıkan Kaptan Ne-mo'nun peşinden gittim. Gemi koridorlarından geçerek kaptanın kamarasına girdik. Burası kamara

değil. Sanki lüks bir otel odasıydı. Yatak, tuvalet masası ve diğer eşyalarla çok güzel döşenmişti. Kaptan Nemo başka bir kapı açarak:

40

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

"Odanız benimkine bitişiktir Mösyö," dedi.

Girdiğimiz yer kaptanın odasıydı. Hayal ettiğimden çok farklı bir yerdi. Demir bir karyola, bir çalışma masası ve birkaç tuvalet masası bulunuyordu. Etraf aydınlık ve rahattı. Kaptan Nemo bir iskemle göstererek:

"Lütfen oturun," dedi.

Oturdum. Eliyle aletleri göstererek:

"Mösyö Aronnax, Nautilus'u çalıştıran bu âletlerdir," dedi. "Burada onlar her zaman göz önündedir. Bu âletlerin birçoğunu siz de bilirsiniz. Isıyı gösteren termometre, hava basıncını ölçen barometre, havadaki nemi ölçen higrometre, yönümüzü bulmaya yarayan pusula. Bu da kronometre, boylamımızı bulmak için. Bunlar da gece gündüz dürbünleri."

"Bunlar her gemide bulunan normal âletler." dedim. "Söz gelimi şu durmadan hareket eden manometre değil mi?"

"Evet bir manometredir. Bulduğumuz derinliği onun yardımı ile ölçeriz."

"Şu iskandil âletleri yeni bir buluş mu?"

"Evet. Bir bakıma öyle sayılır. Çeşitli derinlikteki ısıyı ölçmekte kullanılır. Üzerinde termometre bulunan özel bir âlettir."

"Peki ne olduğunu bilmediğim diğer âletler hangileri?"

"Geminin içinde her şeye hükmeden, her şeyi harekete geçiren bir güç var. Her şey ona bağlıdır. Bu güç

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

41

bana ışık vermekte, beni ısıtmakta ve bütün âletleri çalıştırmaktadır."

Hayretle:

"Bu bir elektrik olmalı," dedim.

"Evet elektrik mösyö. Yalnız benim elde ettiğim elektrik gücü sizin dünyada bildiğinizden çok kuvvetlidir."

"Bu kadar büyük bir güçte olan elektriği denizden mi elde ediyorsunuz?"

"Evet, düşündüğün gibi denizden yararlanıyorum. Suyu tellerle sarkıtarak, ısı farkından yararlanıp elektrik elde edebilirim. Ancak ben daha kolay bir yol seçtim. Deniz suyunun özelliklerini bilirsiniz. Deniz suyunda yüzde

doksan üç buçuk su, yüzde iki ile üç arası sodyum klorür vardır. Geri kalan yüzde beşlik bölümünde ise daha birçok madensel tuzlar, asitler vardır. Fakat en bol olan sodyum klorürdür. Deniz suyundan sodyumu ayırarak elektrik gücü elde etmekte kullanıyorum."

"Sodyum mu?" diye şaşkınlıkla sordum.

"Evet mösyö, sodyum cıva ile karıştırıldığında Bun-sen pilindeki çinkonun yerini tutan bir alaşım meydana getirir. Böyle bir pilde cıva hiçbir zaman bitmez. Harcanan hep sodyumdur. Bunu da denizden bol bol elde edebilirim."

"Bu elektrik gücü solunum için gerekli olan havayı da sağlayabilir mi?"

42 :=== DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH ==h=ssk:

"İstersem oksijen de elde edebilirim. Fakat istediğim zaman su yüzüne çıkabileceğimiz için buna gerek görmedim. Sıkıştırılmış temiz havayı depo ederiz. Bu da bize aylarca su altında yolculuk edecek kadar dayanır."

"Size hayranım Kaptan Nemo," dedim. "Gelecekte insanlar elektrik gücünün nelere yaradığını öğreneceklerdir. Bunu siz herkesten önce anlamışsınız."

"Bu gücü insanların ne zaman kullanacağını bilemem. Fakat bu değerli kaynağı ilk önce benim kullandığımı görüyorsunuz. Bizi bir güneş gibi aydınlatan şu ışık güneşten daha sadıktır. Hiçbir zaman sönmez. Benim için ne gündüz, ne de gece olmadığından İtalyanlar gibi saatimin bölmelerini 24 üzerinden yaptım. Bakınız şimdi saatin onundayız."

"Evet, doğru."

"İşte elektiriğin bir başka kullanılış yeri daha. Önümüzdeki şu kadran gemimizin hızını gösterir. Gösterge bir telle pervaneye bağlıdır. Pervanenin dönüşüne uygun olarak gösterge hareket eder. Bakın şimdi saatte on beş mil hızla yol alıyoruz."

"Harika!" diye cevap verdim.

Kaptan Nemo kapıya doğru yürürken:

"Durun dostum." dedi. "Açıklamalarımı henüz bitir-medim. Beni izleyin lütfen."

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

43

I !

Kaptan Nemo ile birlikte dar bir koridorda ilerliyorduk. Su sızdırmayan iki bölme arasında bir demir merdivenle içine inilen bir çeşit kuyu vardı.

"Bu merdivenle nereye iniliyor?" diye sordum.

"Küçük bir tekneye," diye karşılık verdi.

"Bir tekneniz daha mı var?" diye hayretle bağırdım.

"Evet, su almaz, batmaz, avlanmak için kullandığım bir tür sandal."

"Peki sandala binmek için suyun yüzüne çıkmamız gerekmez mi?"

"Gerekmez dostum. Bu sandal geminin baş güver-tesindeki bir oyukta bulunur. Su sızdırmayan sağlam vidalarla ana gemiye bağlıdır. Oyuğun tam karşısında kayığın bir deliği bulunmaktadır. Kayığa girince kapağını içerden kapatırım. Kayığı tekneye bağlayan cıvataları sökünce, küçük tekne büyük bir hızla suyun içine fırlar."

"Peki sonra gemiye nasıl dönersiniz?"

"Ben dönmem. Nautilus gelip beni alır.", v

"istenildiği zaman mı?"

"Evet. Sandal ile gemi arasında bir tel bulunur. Bir telgraf çekmek yeterlidir."

Güverteye çıkan merdiveni geçtikten sonra, iki metre boyunda bir kamara gördüm, içerde Ned ile Conseil oturmuş iştahla yemek yiyorlardı. Neşeli olduklarını görünce bir sorunları bulunmadığını anladım. Kapıdan çıkıp mutfağa girdik. Burada yemekler elektrikle

44

= DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH:

pişiyordu. Mutfağın yanında beş metre boyunda tayfaların koğuşu bulunuyordu. Kapısı sıkı sıkı kapalı olduğu için içerde kaç kişi olduğunu öğrenemedim. Daha sonra gelen bölüm makine dairesiydi. Daha içeri adımımı atar atmaz Kaptan Nemo'nun birinci sınıf makine mühendisi olduğunu hemen anladım.

Makine dairesinde ilk bakışta iki ayrı tür makine bulunduğu hemen anlaşılıyordu. Bunlar elektrik elde eden makineler ve gemiyi yürüten makineler olmalıydı. Makineleri dikkatle inceliyordum. Kaptan Nemo: "Görüyorsunuz ya," dedi. Burada Bunsen pilleri kullanıyorum. Hem daha az yer kaplıyor, hem de güçleri daha yüksektir. Gerektiğinde pervaneye saniyede 120 devir yaptırabilirim."

"Bununla ne kadar hız yapabiliyorsunuz?"

"Saatte elli mil."

"Abraham Lincoln'ü kovaladığınız zaman hızınızı görmüş, şaşırmıştım. Şimdi daha iyi anlıyorum. Yalnız bir şeyi çok merak ediyorum. Yüzlerce ton basınç altında, suların derinliğine nasıl dalıyorsunuz? Daldığınız yerden deniz yüzeyine çıkmak için ne yapıyorsunuz? Bunları öğrenebilir miyim?"

"Elbette Mösyö, artık gemiden dışarı dönemeyeceğinize göre bunları size anlatabilirim. Salona gelin, burası bizim çalışma yerimiz, orada her şeyi öğreneceksiniz."

= DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

45

Birtakım Rakamlar

f ~~ alona geçip oturmuştuk. Kaptan Ne-

^^ mo, raftan bir dosya alıp getirdi. Ma-

*^ -X sanın üzerine yaydı. Bu Nautilus'un

plânıydı. Purosundan kalın bir duman savurduktan

sonra anlatmaya başladı:

"İşte Mösyö, içinde bulunduğumuz geminin plânı, Bir puro biçimindeki gövdesinin uzunluğu yetmiş metredir. Gemiye bu biçimi niçin verdim biliyor musunuz? Sürtünme payını azaltıp, suyun basıncına dayanabilmesi için. Su üstü gemilerine pek benzemez. İki gövdesi

46

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH =

vardır. "T" şeklinde bir gövde düşünün. Bu düzenekte daha fazla hız yapılabilir. Su altında kalan bölümü iki gövdeden oluştuğu için, en azgın denizlerde bile dayanıklıdır. Buraya kadar anlattıklarım da belirlenmemiş bir nokta kaldı mı?"

"Hayır... Fakat gene de bir noktayı anlayamadım. Dalışa geçtiniz diyelim. Suyun yukarıdan aşağıya yaptığı basınçla, aşağıdan yukarıya yaptığı itme gücünü nasıl önleyeceksiniz? Her dokuz metrede bir, basıncın santimetre karelik yüzeye bir kilogram etki yaptığını hep biliriz. Bu hesaba göre daha derinlere nasıl iniyorsunuz?"

Kaptan Nemo gülümsemesini gizlemeye çalışarak:

"Dinamikle, statiki karıştırmayın mösyö," dedi. "Su normal sarnıçlara doldurulunca biz de batarız. Suyu sıkıştırarak sarnıçlara doldurursak geminin ağırlığı da artacaktır. Daldıktan sonra su yüzüne çıkılacaksa pompalarla sarnıçtaki sular boşaltılır. Gemi hafifleyince su yüzüne kolayca çıkar."

Konuşması gayet inandırıcıydı. Sözlerini dikkatle dinliyordum. Bir süre dinlendikten sonra konuşmasını yeniden sürdürdü:

"Aklınıza şimdi şöyle bir soru takılabilir. Nautilus nasıl manevra yapabilir? Düz gitmekte iken sağa ya da sola mı sapacak, kış bodoslamada bir dümen var. Yelpaze biçiminde çok basit bir şey. İşte bununla yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya inilip çıkılabiliyor."

s: DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

47

"Denizin dibinde bir yere çarpmadan nasıl gidiyorsunuz?"

"Büyük bir yansıtıcı ile yarım millik bir uzaklığı ışıklandırmak sorun değil ki."

"Peki şunu da sormama izin verin. Geminizle Sco-tia'nın çarpışması bir raslantı mıydı? Yoksa bir kasıt mı?"

"Bu bir deniz kazasından başka bir şey değildi. Aldığı yaranın tehlikeli olmadığını anlayınca yolumuza devam ettik. Bunun gibi birkaç kaza daha oldu. Abraham Lincoln'e gelince onu saf dışı bırakmamış olsaydım, kendi güvenliğimiz tehlikeye girebilirdi."

"Bu eşsiz gemiyi gizlice nasıl yaptınız sayın kaptan?"

"Her parçası başka bir ülkenin tezgâhlarında yapıлып, sonradan monte edilmiştir. Gizli bir araç yapıyordum. Başkalarının görmemesi için tersaneyi okyanusun ıssız bir adasında kurdum. Eğitim yetiştirdiğim işçilerim şimdi bu gemide görevlidir. Hiçbir şeyi şansa bırakmayı sevmem. İşimiz bittikten sonra tersaneyi, adada bulunan her şeyi yakıp kül ettik."

"Bunun için çok para harcadığınız belli. Masrafınız ne kadar oldu?"

"Ödediğim bütün paraları hesaba katacak olursanız geminin şimdiki değeri iki yüz elli bin franktır."

"O hâlde çok zenginsiniz."

48

= DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH ;;;=

"Öyle sayılır. Şu anda bile Fransa'nın tüm borçlarını ödeyebilirim. Üstelik bu ödemedem dolayı kılım bile kıpırdamaz."

Gözlerimi bu garip adamın üzerine çevirdim. Benimle alay mı ediyordu?

Fakat gene de sözlerinde bir gerçek payı vardı. İçinde bulunduğumuz böyle bir gemiyi bir devlet bile güçlülükle yapabiliirdi.

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

49

Kara Irmak

I >O üyük Okyanus dünyanın en sakin de-

//.^ ^ nizlerinden biridir. Yolculuğumuz işte

y j bu sakin denizde başlayacaktı. Kap-

| *^ tan Nemo elini omuzuma koydu: "Mösyö Aronnax..." dedi.

"Lütfen üzerinde bulunduğumuz enlem ve boylam derecelerini bir yere not edin. Yeniden suyun yüzüne çıkacağım."

Denileni yaptım. Kaptan bir iki düğmeye bastı. Manometrenin ibresi geminin su yüzüne çıkmakta olduğunu gösteriyordu. Bir süre sonra su yüzündeydik.

50

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

Gökyüzü açık, deniz durgun ve sessizdi. Görünürlerden en ufak bir kara parçası bile yoktu.

Kaptan Nemo:

"Profesör." dedi. "Şimdi denizin yüzeyinden yirmi metre derinlikte yol alacağız, işinize yaracak bütün haritalar büyük salondadır. Şimdilik yanınızdan ayrılıyorum."

Böyle diyerek beni selâmlayıp salondan ayrıldı.

Masanın üzerindeki haritadan yerimizi buldum. Parmağımı üstüne koydum. Karada olduğu gibi denizlerde de ırmaklar vardır. Bunlar ünlü akıntılardır. Bunlardan biri de Kara Irmak'tır. Bengal Körfezi'nden çıkar, ekvatorun kızgın güneşinde rsındıktan sonra Malaka Boğazı'ndan geçer. Asya'nın doğu kıyılarından geçerek Aleutiyen Adalan'ndan son bulur. Harita üzerinde birçok hesaplarla uğraşırken içeriye Ned Land ile Conseil girdi. Duvarlardaki resimleri görünce şaşkırdılar. "Yanlış mı geldik, yoksa burası bir müze mi?" diye şaşkınlıkla durup baktılar.

Pencereden bakıyorduk. Kuvvetli reflektörlerin aydınlattığı bir millik alanda denizin içi gündüz gibi aydınlıktı. Sanki dev bir akvaryumun içinde gibiydik. Ned Land'la Conseil gördükleri her şeyi birbirlerine hayranlıkla gösterirken acayip sesler çıkarıyorlardı.

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

51

Çağrı Mektubu

* rtesi gün 9 Kasımdı. Erkenden uyan-
/ dim. Dünden bu yana Kaptan Ne-
y mo'yu bir daha görmemiştim. Bugün
beni arayacağımı düşünüyordum. Vakit geçirmek için deniz kabukları koleksiyonunu incelemeye başladım. Denizin yirmi beş metre derinliğinden hızla yol alıyorduk. Fakat kaptan ne o gün ne de ertesi gün görünmedi. Acaba hasta mıydı?

Bir hafta sonra yani 16 Kasım günü masamın üzerinde adıma yazılmış bir mektup buldum. Kısa bir mektuptu:

52

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

Profesör Aronnax,
Kaptan Nemo, profesörü yarın sabah Crespo adasında yapılacak ava çağırılmaktadır. Bu ava katılmak için herhangi bir engel çıkmayacağını umarım. Arkadaşlarını da alarak onlarla birlikte gelirse çok sevinecektir.

16 Kasım 1867 Kaptan Nemo

Mektubu benimle birlikte okuyan Ned Land:

"Bir av, hem de bir adada!" diyerek sevinçle bağırdı.

Ertesi sabah kalkıp giyindiğinde gemi hareketsizdi. Hemen büyük salona geçtim. Kaptan beni bekliyordu.

"Kahvaltıyı birlikte yapar hem de konuşuruz." dedi.

Arkadaşlarımla da av partisine katılacağını söyleyince çok sevindi.

"Gideceğimiz orman denizin altındadır. Bunu biliyor musunuz?" dedi.

"Oraya nasıl gideceğiz?"

"Yürüyerek dostum."

Bakışlarımdan inanmadığımı anlamıştı.

"Bu sözlerimden beni deli sandığının farkındayım." dedi.

"Ama kaptan!" diyecek oldum.

"Lütfen beni dinleyin." diyerek sözümü kesti.

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

53

"insan denizin altında soluk almayı bilirse istediği kadar kalabilir."

"Fakat dalgıçlar gibi uzağa gidemezler demek istiyorsunuz."

"Evet. Fakat biraz farklı. Öncelikle sıkıştırılmış bir hava deposu gereklidir. Böyle bir depo ile her yere gidilebilir."

"Bu doğru."

"Şimdi av konusuna gelelim. Alacağımız tüfekler kurşunu hava basıncı ile fırlatır. Avlayacağınız hayvan kurşunu yer yemez yıldırım çarpmış gibi olur."

"Demek bir hava tüfeği."

"Elbette..."

"Sayın Kaptan Nemo," dedim. "Sizinle bir daha tartışmayacağım. Bundan sonra nereye derseniz tartışmasız peşinizden geleceğim."

54

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

Denizin Dibinde Bir Gezinti

^^ ~1~ emide küçük bir oda vardı. Burada bir / Â yığın dalgıç âletleri her zaman hazır \^/J bekliyordu.

—S

Ava çıkacak dört kişiydik. Kaptan

Nemo, bir tayfa, ben ve Conseil... Ned son anda caymıştı. On metre derinlikte dibe oturmuş durumdaydık. Dördümüz bir hücreye girdik. Kapı üzerimize kapandı. Hücre su ile doldu. Sonra kapı açıldı. Buradan dışarı çıktık. Suda kapladığımızı yer kadar ağırlığımızdan kaybettiğimiz için adımlarımızı kolaylıkla atıyorduk ince kum üzerinde yürüyorduk. Çeşitli hayvan kabukları ile

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

55

n

A

dolu kumlukta bir çeyrek saat kadar yürüdük. Uzun bir kayayı andıran Nautilus yavaş yavaş gözden kayboluyordu. Üzerinde yürüdüğümüz kum çölü sanki bitmeyecekmiş gibiydi. Biz hâlâ gidiyorduk... Sanki önümüzde bir perdeyi açar gibi ellerimle sudan perdeleri açıyor ve bu perdeler arkamdan hemen kapanıveriyordu.

Kaptan Nemo durup bize el etti. Yanına yaklaşınca geniş alanı kaplayan karaltıyı gösterdi. Dikkatle baktım: "Grespo Adası'nın ormanları burası olmalı" diye düşündüm. Kaptan Nemo'nun arkasından yürüdük. Kum ovasından çıkarak yapışkan topraklı bir yere girdik. Denizin dibinde yosunlar üzerinde yürümek en pahalı bir halı üzerinde gezinmekten daha hoştu.

En sonunda uçsuz bucaksız ormanın kenarına gelmiştik. Kaptan Nemo durup elini kaldırarak sanki kendi malıymış gibi ormana baktı. Gerçekten de şu anda denizlerin altında bulunan bu orman üzerinde ondan başka hak iddia edecek tek bir insan düşünülemezdi.

Bir insanın asla kucaklayıp saramayacağı kadar kalın gövdeli, olağanüstü uzunlukta dalları olan ağaçlardan oluşan bu orman, denizaltı bitkilerinin büyüyüp gelişmesiyle meydana gelmişti. En çok ilgimi çeken şey buradaki ağaçların dallarının yüzeye paralel olarak değil de dikey olarak uzanmasıydı. Oysa su yosunları genellikle dallarını suyun tabanına yatay olarak yayarlar.

56

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

Bitkilerin kökleri yoktu. Sanki kuvvetli bir yapıştırıcı ile yere tutturulmuş gibiydiler. Kahverengi, yeşil dev yosunların diplerinde bodur ağaççıklardan küçük bir orman oluşmuştu. Ufacık balık sürüleri bu ağaççıklar arasında telâşla koşuşup duruyordu.

Su içinde konuşamadığımız için ancak işaretle anlaşabiliyorduk. Üç saatten beri yürüyorduk. Acıkma-mıştım. Fakat uykum gelmişti. Gözkapaklarım ağırlaşmıştı, nerdeyse kapanmak üzereydi, uyumak istiyordum.

Dönüp Kaptan Nemo ile dev yapılı tayfaya baktım, ikisi de kımıldamadan duruyordu. Uyuduklarını anlamıştım. Ben de gözlerimi kapayıp derin ve tatlı bir uykuya daldım.

Uyandığımda Kaptan Nemo ile yardımcısı da uyanmıştı. Uyuşan kaslarımı çalıştırarak kanın vücudumda daha hızlı dolaşım yapmasını sağladım. Birden hiç ummadığım bir olay bir anda uyuşukluğumu yok etti. Dev bir örümcek bana doğru geliyordu. Üzerimdeki dalgıç elbisesi beni bu hayvanın ısırıklarından korurdu ama, gene de korku ile titremekten kendimi alamadım. Dev yapılı tayfa benden önce davrandı. Bir dipçik darbesiyle örümceği öldürdü.

Bu olay beni daha dikkatli davranmam için uyarmıştı. Bundan sonra karşıma çıkacak olan daha büyük

iri

f

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH !=

57

canavarlara karşı dalgıç giysim beni korumayabilirdi. Üstelik etrafımda yardımıma koşacak kimseler olmayabilirdi. Kendi kendime daha dikkatli olmak için söz verdim.

Vakit bir hayli geçmişti. Geri dönüyorduk. Etrafımızda dolaşan küçük balık sürülerinden başka ava rastlamamıştık. Birden Kaptan Nemo durdu. Tüfeğini yosunlar arasındaki bir şeye doğru çevirdi. Duyduğum bir ıslık sesinden ateş etiğini anladım. Birkaç adım önümüze yıldırımla vurulmuş gibi bir hayvan düştü. Bu çok güzel bir deniz samuruydu.

Dev tayfa vurulan avı sırtladı. Yolumuza devam ettik. Birden uzaklarda denizin dibinde bir ışık seçtim. Bu Nautilus'un projektörü olmalıydı.

Yorulmuş arkadaşlarımdan yirmi adım geride kalmıştım. Birden Kaptan Nemo'nun bana doğru hızla döndüğünü gördüm. Beni kuvvetli kollarıyla yakalayıp yere yatırdı. Dev tayfa da aynı hareketi Conseil'e yapmıştı. Önce bir anlam veremedim. Fakat kaptanın yanına uzanarak hareketsiz durmasından bir düşmandan gizlendiğimizi anladım.

Dev yosunların arasına uzanmıştık. Başımı kaldırdığım zaman üzerimden yakamozlar saçarak köpek balığına benzer bir deniz canavarının geçmekte

olduğunu gördüm. Tüylerim diken diken oldu. Bunlar köpek balıklarının en korkuncuydu. Bir insanı çelikleşmiş dişleri

58

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

ile parçalayıp, bir lokmada yutabilirlerdi. Neyse ki bizi görmeden geçti. Bize yol gösteren geminin ışığını izleyerek Nautilus'a ulaştık.

Gemiye dönüşümüz kolay oldu. Uzun süren bir yürüyüşten sonra yorgun argın gemiye ulaşabildik. Harikalar ülkesinde yaptığımız ilk gezi böylece sonuçlanmış oldu.

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

59

Okyanus Derinliklerinde

ece rahatça uyumuş, yorgunluğumu gidermişim. Sabahleyin erkenden ge- rrr|ir|in güvertesine çıktım. Okyanus ge- ne bomboştu. Ufukta bir tek gemi bile görünmüyordu. Bu sırada Kaptan Nemo göründü. Sanki ben orada değilmişim gibi, elindeki âletlerle birtakım ölçmeler yaptı. Sonra dalgın bakışlarla okyanusu seyretmeye başladı. Daha sonra geminin tayfalarından on kişi kadarı güverteye çıktı. Gece denize atmış oldukları balık ağlarını toplamaya başladılar. Çektikleri ağlar ba-

60

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

lık doluydu, işlerini bitiren tayfalar güvertedeki kapaktan içeri girdiler. Gemimiz havasını tazelemiş olduğundan dalmamız yakın demekti.

Kamarama inmeyi düşünürken Kaptan Nemo yanıma gelerek söze başladı: "Şu okyanusa bakın Mösyö," dedi. "Gerçekten bir hayatı var değil mi?" O da bizimle birlikte bütün gece uyudu. Şimdi gene bizimle birlikte uyanıyor. Acaba denizin derinlikleri hakkında ne biliyorsunuz Mösyö Aron-nax?"

"Belli başlı ölçmelerle elde edilen sonuçlara göre bazı şeyler biliyorum." dedim. "Hatırladığıma göre Atlas Okyanusu'nun kuzeyinde ortalama derinlik 2500 metreye yakındır. Güneyinde ise bu derinlik 13.000 metreyi bulur."

"Çok iyi profesör, size bunlardan daha derin yerler gösterebilirim."

Bunları söyledikten sonra Kaptan Nemo merdivenlerden inerek gözden kayboldu. Kamaraya inip duvardaki ölçü âletlerine göz attığım zaman 20 mil hızla ilerlemekte olduğumuzu gördüm.

Günler haftalar geçti. Kaptan Nemo pek az görünüyordu. Her gün birkaç saat salonun penceresinden kepenkler açılıyordu. Doya doya denizaltının büyüleyici görüntüsünü seyrediyorduk.

11 Aralık günü ben büyük salonda okumakla avunurken Ned Land ve Conseil de açılmış pencerelerden

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

61

okyanusun derinliklerini seyrediyorlardı. Gemi hareketsizdi, depolarını su ile doldurmuş, belirli bir derinliğe inmişti. Birden Conseil'in sesi duyuldu.

"Eğer çok meşgul değilseniz efendim, pencereden bakın."

"Ne var Conseil?" diye sordum.

Hemen pencereye yaklaşp baktım. Simsiyah iri bir cismin suların ortasında, havada durduğunu gördüm. Ne olduğunu anlamaya çalışırken birden:

"Bir gemi!" diye bağırdım.

Ned Land:

"Evet batmış bir gemi," diye sözlerimi onayladı. Batık gemiye oldukça yaklaşmıştık. Bu yürek parçalayıcı manzara şimdi daha belirgin görünüyordu. Geminin arkasında şu yazıyı okudum. "Sunderland-Florida"

62

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH =

V anikora Adasında Birkaç Gün

—^ 7 Aralık günü okuma odasında Nauti-

J lus'un rotasını izlerken Kaptan Nemo ya-

^^^ nıma geldi. Parmağını kürenin üzerine

koyarak "Vanikora" dedi.

Bu adı duyunca titredim. Çünkü La Perouse'ın kaybolduğu adalar burasıydı. Bir süre sonra kuzey doğuda iki volkanik ada görüldü. İki yakası dik kayalık bir boğazdan geçerek sığı bir suya girdik. Ağaçların altında yerliler görünüyordu. Gelişimizden pek hoşlanmadıkları belliydi.

ssssssssEac DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH =sss 63

Karaya ayak bastığımız için çocuklar gibi sevinçliydik, iki aydan beri denizdeydik. Elbette sevinmekte haksız sayılmazdık. Ayağımıza takılan taşlara bakılırsa burası bir mercan adaşydı. Karşımızda ufku boydan boya kaplayan büyük bir orman vardı. Boyları 60 metreyi geçen ağaçların bulunduğu ormanda, yolumuzu kesen sık sarmaşıklar oluşmuştu. Sanki doğal bir duvar gibiydiler.

Ned Land erişebildiği dallardan hindistan cevizi koparıp aşağı attı.
Ormanda geliş güzel saatlerce dolaştık. Ananaslar, hindistan cevizleri ne bulursak yanımıza alıyorduk. Gün batmak üzereyken gemiye döndük.
Denizler altındaki yolculuğumuz on ay sürmüştü.
On ayda yirmi bin fersah gibi bir yol katetmiştik. Hem de denizler altında.
Bana hayatımın en unutulmaz gezisini yaptıran, denizaltı dünyasının garip yaşantısını gösteren, doğanın gizli kalmış sırlarını açıklayan Kaptan Nemo'yu hiç unutmuyacaktım.

64

DENİZLER ALTINDA 20 000 FERSAH

fâ»V &P-4

SİNİFLAR İÇİN

Keresteciler Sitesi Yüksel Sokak

t Cem iş Hanı Nu.:6 Merter - istanbul

telefon: (0212) 637 48 02

belgeç:(0212)637 36 07

Jules Verne _ Denizler Altında 20 000 Fersah

www.kitapsevenler.com

Merhabalar

Buraya Yükleğim e-kitaplar Aşağıda Adı Geçen Kanuna İstinaden

Görme Özürlüler İçin Hazırlanmıştır

Ekran Okuyucu, Braille 'n Speak Sayesinde Bu Kitapları Dinliyoruz

Amacım Yayın Evlerine Zarar Vermek Değildir

Bu e-kitaplar Normal Kitapların Yerini Tutmayacağından

Kitapları Beyenipte Engelli Olmayan Arkadaşlar Sadece Kitap Hakkında

Fikir Sahibi Olduğunda

Aşağıda Adı Geçen Yayın Evi, Sahaflar, Kütüphane, ve Kitapçılardan

Temin Edebilirler

Bu Kitaplarda Hiç Bir Maddi Çıkarım Yoktur Böyle Bir Şeyide

Düşünmem

Bu e-kitaplar Kanunen Hiç Bir Şekilde Ticari Amaçlı Kullanılamaz

Bilgi Paylaştıkça Çoğalır

Yaşar Mutlu

Not: 5846 Sayılı Kanunun "altıncı Bölüm-Çeşitli Hükümler " bölümünde

yer alan "EK MADDE 11. - Ders kitapları dahil, alenileşmiş veya

yayımlanmış yazılı ilim

ve edebiyat eserlerinin engelliler için üretilmiş bir nüshası yoksa hiçbir ticarî amaç güdülmeksizin bir engellinin kullanımını için kendisi veya üçüncü

bir kişi tek nüsha olarak ya da engellilere yönelik hizmet veren eğitim kurumu, vakıf veya dernek gibi kuruluşlar tarafından ihtiyaç kadar kaset, CD, brail

alfabesi ve benzeri 87matlarda çoğaltılması veya ödünç verilmesi bu Kanunda öngörülen izinler alınmadan gerçekleştirilebilir."Bu nüshalar hiçbir şekilde

satılamaz, ticarete konu edilemez ve amacı dışında kullanılamaz ve kullandırılmaz. Ayrıca bu nüshalar üzerinde hak sahipleri ile ilgili bilgilerin bulundurulması

ve çoğaltım amacının belirtilmesi zorunludur." maddesine istinaden web sitesinde deneme yayınına geçilmiştir.

T.C.Kültür ve Turizm Bakanlığı Bilgi İşlem ve Otomasyon Dairesi Başkanlığı Ankara

Bu kitaplar hazırlanırken verilen emeye harcanan zamana saydı duyarak Lütfen Yukarıdaki ve Aşağıdaki Açıklamaları Silmeyin

Tarayan Yaşar Mutlu

web sitesi

www.yasarmutlu.com

www.kitapsevenler.com

e-posta

yasarmutlu@kitapsevenler.com yasarmutlu@yasarmutlu.com

mutlukitap@hotmail.com kitapsevenler@gmail.com

Jules Verne _ Denizler Altında 20 000 Fersah